

і туризму проводило виставку, а готель «Ялта-Інтурист» був генеральним спонсором. Нині цього немає. Є дві приватні структури – КЦРТ і «Ялта-Інтурист», котрі пропонують умови, що не зовсім нас улаштовують, – пояснив Б. Зелінський.

На його думку, виставку кримських туроператорів, як активних учасників бізнесу, не можна відокремлювати від основної експозиції. Тому в майбутньому для організації виставки доведеться шукати новий, масштабніший майданчик.

Із цим згоден і міністр курортів. Відповідаючи на запитання про проведення альтернативної виставки туроператорів, він зазначив, що слово «альтернативна» не зовсім доречно в цьому випадку.

– Там проходить *work-shop*, і проходить не внаслідок якоїсь сварки. Це була моя рекомендація й моя ініціатива, як і створення Асоціації туроператорів. Окрім цієї асоціації, свої *work-shop* проводять іще дві, за участю десятків турагентств і туроператорів. Вони обговорюють початок курортного сезону, – пояснив Лієв. – Це дуже добре, що вони приурочили свої заходи до початку виставки «Крим. Курорти. Туризм. 2013». Втиснути в наш майданчик усе, що ми хотіли б, не вдасться. Довелося багатьом відмовити.

Основний акцент, за словами Лієва, зроблено нинішнього року на презентації максимальної кількості санаторіїв і готелів, а також головних подій курортного Криму-2013.

– Це те, що нині дає змогу поліпшити якість донесення нашого продукту до споживача й розширити рамки сезону, – підкреслив Лієв.

Міністр зауважив, що чимало готелів і оздоровниць переходять на прямі продажі в Інтернет, і розвиток цього сегмента показує, куди має скерувати свої зусилля міністерство.

– Вважаю, майбутнє – за системами он-лайн-бронювання, які «вбиратимуть» у себе багато готелів, санаторіїв. І навіть за межами Криму, – підсумував Лієв і додав, що єдина система он-лайн-бронювання відпочинку в Кри-

му, презентована в рамках II Міжнародного форуму інформаційних технологій у туризмі, – дуже перспективна тема.

Нагадаємо: кримський уряд на чолі з Анатолієм Могильовим вирішив змінити економічні пріоритети. Цього року основну увагу Радмін приділятиме програмі розвитку сільського господарства, не відволікаючись на реформування санаторно-курортної галузі.

На думку А. Могильова, саме в розвиткові агросектору – «точки зростання» для всієї економіки Криму.

За оцінкою голови Радміну, в 2012 році відбулося достатньо заходів для просування курортів Криму й у цій галузі уряд досяг поставленої мети – 6 мільйонів курортників. Зростання турпотoku лише на 20% збільшило платіжжі від курортних регіонів. Тому прем'єр не вважає за потрібне нинішнього року витратити бюджетний ресурс на курортну галузь.

На підтримку аграрного сектору в бюджеті Криму на 2013 рік передбачене збільшення витрат на 24,5 млн. гривень (44,5%). Водночас на програму розвитку та реформування рекреаційного комплексу автономії на 2012–2013 роки, раніше оголошену пріоритетною, буде виділено 5,2 млн. гривень замість 16 млн. Загальна сума недофінансування програми, мета якої – залучення туристів у кримські оздоровниці в міжсезоння, становить понад 60 відсотків. При цьому одне із завдань на нинішній рік – зростання туристичного потоку до 6,3 млн. осіб, із яких 1,5 млн. мають приїхати в Крим за путівками.

Як упорається з цим завданням галузь, покаже новий сезон – найсуворіший і найсправедливіший суддя. У Криму є шанс цього року взяти реванш: несприятливі умови відпочинку в Єгипті, обмеження в'їзду на Кавказ та інші чинники можуть скерувати туристичний потік на півострів. Тож головне тепер – гідно прийняти гостей, аби вони й наступного разу з-поміж усіх курортів світу віддали перевагу саме кримському.

Віталій БУЛАТ

Приїздіть до Харкова відпочити!

І ось у травні 2010-го влада міста серйозно заговорила про його реконструкцію, тоді ж заклали символічний перший камінь майбутнього будівництва. Потім на суд харків'ян на пероні однієї з центральних станцій метро «Історичний музей» виставили макет парку.

Звісно, не обійшлося без палких суперечок про головне – вартість реконструкції, джерела фінансування, безкоштовний або платний вхід, ціни на квитки, майбутні атракціони, їхніх виробників, ступінь безпеки. А ще про вирубані дерева й загалом про те, кому все це потрібно.

Хоча жодної таємниці з фінансування міськрада не робила: всі

цифри не раз обговорені в комісіях, озвучені на сесіях, затверджені депутатами.

Особливо нав'язливо супротивники майбутнього харківського Діснейленду обговорювали вартість квитків, доводячи, що не так багато знайдеться в місті охочих витратити на похід у парк 150–200 гривень і більше.

На щастя, поки песимісти ламали списи, оптимісти й ті, хто вірить у своє місто, готувалися до проведення Євро-2012 та починали планові роботи в парку. А цінову політику ще до відкриття парку було визначено однозначно: вхід у парк безкоштовний, вартість квитків на атракціони

Нині оновлений і реконструйований Центральний парк культури і відпочинку імені Горького в Харкові, рівного котрому, як стверджують експерти, немає в Україні, був закладений іще в 1800-х роках і спочатку називався Заміським Миколаївським. Під час війни тоді вже парк імені Горького фактично зруйнували.

А відновлений у повоєнні роки, він був відомий канатною дорогою та дитячою залізницею.

– 10–40 гривень. Більше того, вирішили, що для зручності талончики на будь-які атракціони продаватиме одна каса, аби не гаяти часу на черги перед кожним із них.

До кінця липня 2012 року завершилися монтаж і обкатка більшості атракціонів. Гордістю ЦПКіВ стали найбільше в Україні 55-метрове оглядове колесо та «американські гірки».

Немає сенсу докладно розписувати все, що зроблено, переобладнано, висаджено, облаштовано в парку – він змінився до невпізнання. Це якраз той випадок, коли краще приїхати і побачити, помацати все своїми руками, щоб переконатися: харківський Діснейленд відбувся.

Поїхали!

Першим гостем на урочистому відкритті парку 22 серпня 2012 року став Президент України Віктор Янукович. Разом із Харківським міським головою Геннадієм Кернесом і головою Харківської облдержадміністрації Михайлом Добкіним Президент оглянув оновлений парк. А 23 серпня, в День міста, відбулося його відкриття для городян. Більшість атракціонів працювали безкоштовно.

У ЦПКіВ установлено 36 атракціонів італійських, німецьких і американських виробників. Побудовано чотири фонтани. Парк розділений на п'ять тематичних зон для різних категорій відвідувачів. Так, Французька зона призначена для мам із колясками, там установлена карусель, є магазин з французькими ласощами. Екстремальна зона стилізована під джунглі, а Дитяча – під Квіткове місто, де маленькі харків'яни можуть сфотографуватися з героями улюблених казок

Миколи Носова. У Середньовіковій зоні – автошкола, фотостудія та кафе. Є також Ретрозона для літніх людей. На її території встановлено сцену, майданчик для танців, лави.

Висота нового оглядового колеса – 55 метрів. Воно має 40 закслених кабінок, одна з них – для людей із обмеженими можливостями, де можуть розміститися сам інвалід-візочник і його супровідник. Поруч розташована зона з тематичними атракціонами (кожен виконано в стилістиці якоїсь країни – Єгипту, Індії, Італії, Японії, Барбадосу...). Парк імені Горького може також пишатися атракціоном *Air Race*, другим таким у світі, а перший, до речі, – в нью-йоркському парку розваг.

І ще одна цікава деталь: багато з атракціонів можуть працювати взимку, а за температури до нуля градусів – практично всі. Але вразило інше: за перші після відкриття парку вихідні та святкові дні серпня тільки на атракці-

онах покаталися 80 тисяч осіб! Скільки ж загалом відвідали парк, щоб помилуватися його перетворенням, годі й казати. Приходили сім'ями, трудовими колективами, просто заради цікавості після роботи. Тому керівництво парку прийняло рішення «працювати до останнього відвідувача». У такому режимі, поки не спав ажіотаж перших тижнів, працювали багато атракціонів для дорослих, зокрема й оглядове колесо.

58

Перші підсумки

Не можна не розповісти й про таке. По-перше, популярність парку ім. Горького зростає настільки, що владі міста довелося терміново розширювати частину вулиці Сумської, яка поблизу парку, та організувати додаткові місця для паркування автомобілів і автобусів з усіх регіонів України й найближчих областей Росії. По-друге, було прийнято рішення про активну роботу парку в осінньо-зимовий період, бо кількість відвідувачів не зменшувалася. По-третє, розроблено спеціальні програми для пільговиків: з жовтня безкоштовно відвідувати атракціони змогли діти-інваліди, діти-сироти, діти з багатодітних сімей, а також вихованці дитячих будинків. Для них визначили свій день – кожну третю середу місяця. Пред'явивши посвідчення, вони отримують картки для безкоштовного користування атракціонами в разі групового відвідування.

І, нарешті, парк стає постійним і найпопулярнішим місцем відпочинку харків'ян, масових народних гулянь. Навіть старожили вже не пам'ятають, що останній раз у парку ім. Горького новорічну ялинку встановлювали 13 років тому. Нині ця традиція відродилася. А Різдво, Масляна та інші свята так барвисто й масштабно, як тепер, узагалі ніколи не відзначали. Кількість харків'ян, котрі побували на цих святах, випробували всі атракціони й тим самим не справили прогнозів недоброзичливців, обчислюється сотнями тисяч. Мабуть, це той випадок, коли рішення міської ради приймається на ура.

А надворі вже весна, і сама природа запрошує прогулятися зеленими алеями старого нового парку або, як каже молодь, «відірватися по повній» на всіх атракціонах одразу...

Ось лише короткий перелік організованих у парку заходів і свят, які обіцяють стати традиційними. За перший тиждень січня в ЦПКіВ побувало понад 340 тисяч відвідувачів. Скажімо, 7 січня, на Різдво, тут відпочивали до 50 тисяч.

День студента 25 січня в парку відзначили команди студентів із 14 університетів міста. 10 березня, в перший день Масляної, парк відвідали понад 7 тисяч харків'ян і гостей міста, а в останній, 17 березня, – майже 30 тисяч.

У вересні парк відвідала перша офіційна іноземна делегація. Екскурсію для представників Ради директорів Європейського банку реконструкції та розвитку провів міський голова. Він розповів, як будувався парк, що було тут раніше, які атракціони встановлено, а також які інфраструктурні об'єкти побудовано. Наприкінці екскурсії представники делегації ЄБРР у супроводі міського голови покаталися на оглядовому колесі.

«Парк дуже вражає. Ми раді бачити, що в Україні є місто, де муніципальна влада робить щось для людей на рівні, який можна порівняти із Західною Європою чи Азією. Особисто я за чотири роки, які живу в Україні, не бачив нічого подібного. Тут вражає не якийсь окремих атракціон, а весь комплекс, те, що в центрі міста є розважальний центр, де можна відпочивати всією сім'єю з дітьми. Мені здається, що в майбутньому доцільно запровадити єдиний квиток на відвідування всіх атракціонів парку. Таких прикладів дуже багато в світі», – зазначив директор ЄБРР в Україні Андре Куусвек.

Добірка Віче журналу

20 березня в Москві харківському ЦПКіВ імені Горького, що 2013 року ввійшов до десятки найкращих у світі парків розваг, вручили міжнародну премію *Golden Pony Awards*. А 22 березня цю нагороду – «Золотого поні» – представили в Харкові.

Тепер український парк став у один ряд із такими відомими парками, як *Blackpool Pleasure Beach* (Велика Британія), *Tivoli* (Данія), *Liseberg* (Швеція), «Диво-острів» (Росія).

Премія «Золотий поні» заснована 2002 року італійським видавничим домом *Facto Edizioni*, який видає всесвітньо відомий журнал *Games & parks industry*. Її вручають найкращим паркам розваг, розважальним центрам і виробникам атракціонів.

